

עבריות הנושאות, בין השאר, גם כתובות כמו „אם אשכחך ירושלים“ אלה מיועדות ככל הנראה ליהודי ארצות-הברית. מלבד אלה ראתה גם מוצרים חדשים, מלאכת ידיהם של יהודי דמשק — תרמילי פגזים של תותחים, שהיו בשימוש הצבא הסורי, הגיעו לידיהם באופן רשמי. את הפגזים הם מרקעים בעבודות צורפות אמנותיות, הופכים אותם לאגרטים.

ומי שרוצה יוכל למצוא בכך עוד אבי-סוד מהמתרחש במרחב: תרמילים של פגזים, שאולי נורו בשעתו על-ידי תותחני הצבא הסורי לעבר השטחים שבידי ישראל, הופכים בידי יהודי סוריה למזכרות המוצעות למכירה ליהודי ארצות-הברית.

שבועי שעבר התפרסמו בעיתונות הישראלית ידיעות שבישרו כי היועץ המישפטי-למשלה, הפרופסור אהרון ברק, „דן בענייני מסי-ההכנסה של ח"כ הליכוד פסח גרופר.“

על פי ידיעות אלה נפגש הפרופסור ברק לפני שבועיים עם ראש מחלקת החקירות של מסי-הכנסה, זבולון הנדלר, בעניין הצהרות המס של ח"כ גרופר. נאמר בהן, כי שילטונות מסי-ההכנסה בודד-קים חשדות, כי ח"כ גרופר לא שילם מס עבור תקבולים שקיבל ממוסדות התאחדות דות האיכרים בשנים 76-1974, על חשבון הוצאות אש"ל ונסיעות. עוד נאמר כי הח"כ הביע נכונות לשלם את המס המגיע ממנו עבור אותן שנים, תמורת הכנסות המסתכמות בעשרות אלפי לירות, אבל היועץ-המישפטי, שהעניין הובא בפניו, לא המליץ לפי שעה להיעתר לבקשה זו תוך הימנעות מנקיטת צעדים מישפטיים נגד גרופר.

מה שלא נאמר באותן ידיעות הוא אולי הפרט המאלף ביותר הקשור בהן: כיצד עלו שילטונות מסי-ההכנסה על העלמת ההכנסות של ח"כ גרופר וכיצד הגיעה הפרשה לעיונו של היועץ-המישפטי ל-משלה?

„העולם הזה“, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גרדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקי: „עולמפרס“ • מודפס ב„הדפוס החדש“ בע"מ, תל-אביב, רח' בן-אביגדור • הפצה: „גד“ בע"מ • גזופות: צינקוגרפיה כספו" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תכנית: יומי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם פיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

בלים, כמו עד כה, במיסגרת העבודה והמישפחה.“

הבשורה שהביאה אביטל עמה משיחותיה עם יהודי דמשק היא כמיהתם להסדר מהיר בין ישראל ומדינות-ערב. יוזמת נשיא מצרים הפיחה בהם רוח תקווה שהנה זו משהו העשוי לשנות גם את גורלם. הט התאכזבו קשה כשנספקו השיחות והגיעו למבוי סתום. „תעשו משהו“, הם אמרו לה, „שיהיה הסדר.“

בביקורה הנוכחי מצאה אביטל את מכריה בקרב יהודי דמשק כשהם עסוקים באריות מישלוחי ייצוא לבלגיה, הולנד וארצות-הברית. ייצוא זה מכיל בעיקר עבודות של רקועי נחושת, בהן עוסקים מרבית יהודי הקהילה. כך, למשל, גילתה שהם מרקעים צלחות נחושת עם אותיות

קיא קי

בין הכתבות בגליון זה תוכלו למצוא גם כתבה המספרת על התרשמותה וחוויותיה של צברית, שגלה בקיבוץ גבעתי-ברנר, מביקור שרכה לפני כחמישה שבועות במסדות אש"ף בבירות. הכתבה צוברית מבקרת באש"ף (עמודים 24-25) מספרת על ביקורה של אביטל דלוגוף, כיום אורחית ארצות-הברית, כאורחת מטה אש"ף בבירות.

יש להניח שהיה כאלה שימצאו טעם לפגם בעצם הביקור של מי שמוזהה את עצמה עד היום כצברית וכישראלית. אצל אנשי אש"ף, „מה פתאום היא מבקרת אצל הפלסטינים בבירות?“ הם עלולים לשאול, „מדוע לא ביקרה אצל היהודים בדמשק, למשל?“

כדי להקדים תרופה לשאלה מעין זו אפשר להרגיע את המתמרמרים הפוטנציאליים: אביטל ביקרה גם אצל יהודי סוריה בדמשק. היא עשתה זאת גם בביקור שערכה בדמשק לפני כשנה וגם בסורה הנוכחי במזרח-התיכון. מייד אחרי ביי-קורה בבירות טסה אביטל לדמשק, שהתה שם בדיוק באותה השבת, שבה אירע אסון אוטובוס הדמים בכביש החוף. למעשה נודע לה על הטבח בכביש החוף מפי תושבי הקהילה היהודית בדמשק, ששמעו על כך ברדיו הסורי.

על ביקורה הקודם אצל יהודי סוריה דיווחה אביטל דלוגוף במעריב. בביקורה הנוכחי היא לא מצאה שינוי במצבם. „למעשה הם אינם חיים עוד כיום בגטו סור, סיפרה“, אלא בשכונה פתוחה שהם מתגוררים יהודים ומוסלמים זה לצד זה. השכונה היהודית, ליד השער הרומאי של דמשק, היא המשך ישיר לרובע מוסלמי כ-80% מ-200 המשפחות היהודיות שנתרו שם עוסקות במיפעלי מתכת ובחגויות למזכרות. כשחגויותיהם נמצאות ליד חגורת של נוצרים ומוסלמים. חיהם מוגר

צעירים יהודים בחנות הכלי-נחושת בדמשק * „אש אשכחך ירושלים“

ייתכן שהימנעות העיתונים מלהשיב לקוראיהם על שאלה מסקרנות זו נעוצה בעובדה שחקירת מסי-ההכנסה בעניין העל-מות המס של האיש החזק של המושבה העלתה, נציג התאחדות האיכרים בכנסת ומצליף סיעת הליכוד, ח"כ פסח גרופר, החלה בעיקבות סידרת כתבות וגילויים שפורסמה מעל עמודי העולם הזה.

בסוף חודש דצמבר 1977 החל העולם הזה בפירסום סידרת כתבות, פרי עטו של יגאל לביב, שנשא את הכותרת „שחיתות בהתאחדות האיכרים“ (העולם הזה 2105-2103). במרכזן של כל שלוש הכתבות שנכללו בסידרה עמדה דמותו המגושמת של ח"כ פסח גרופר, שנוסף על היותו חבר-כנסת הוא מכהן גם כחבר בכמה מוסדות של יקבי כרמל מזרחי, במועצות הכורמים ובוועדות למנגנון ול-התיישבות של התאחדות האיכרים.

באותן כתבות גילה לביב את הרקע לפיטוריו של מנכ"ל התאחדות האיכרים, יעקב סלמן, כחצי שנה קודם לכן. „סלמן סירב לאשר חשבונות מנוגדים לחוק של

צעיר יהודי בדמשק מרקע על תרמיל פגזי למזכרות מפגזים של הצבא הסורי

• מעל לראשה של הצעירה בתמונה ניתן להבחין בצלחת-נחושת שעליה מרוקעות מילים עיבריות.

ח"כ גרופר, נאלץ לפרוש מתפקידו בגלל לחצו של גרופר, טען העולם הזה. בין השאר פורסם באותן כתבות כי ח"כ גרופר הגיש למוסדות התאחדות האיכרים חשבונות הוצאות-רכב שהגיעו לסכומים של 6000 ל"ל לחודש, על נסיעות שעשה בתוקף תפקידו בהתאחדות האיכרים. סכום זה שולם על נסיעות מעת-לית לתל-אביב ומתל-אביב לעתלית, שהי-מרחק ביניהן הוא פחות מ-90 קילומטר. נוסף לכך קיבל גרופר דמי ישיבות והוצאות נוספות, הגיש חשבונות על אותן הוצאות נסיעה עצמן לכמה מוסדות של התאחדות האיכרים בעת ובעונה אחת, וזאת בנוסף לדמי האש"ל והנסיעות שהוא מקבל מהכנסת.

בתגובה על טענה זו אמר גרופר ל-העולם הזה כי על הוצאות הרכב שקיבל

תרמיל פגז שהפך אגרטי ייצוא ליהודי ארצות-הברית

מהתאחדות האיכרים היה מדווח מדי שנה לשילטונות מסי-ההכנסה, אולם על התשי-לומים האחרים — כמו אלה שקיבל מהיק-בים, למשל — לא דיווח, לדבריו, משום שעדיין לא סגר את תיקי השומה שלו במסי-ההכנסה לשנתיים האחרונות. חקירת העולם הזה בפרשה העלתה, כי הצהרתו של גרופר בעניין זה היתה פשוט שקר. הסתבר כי גרופר הצהיר בהצהרות ההון וההכנסה שלו לשנים 76-1974, שהכנסותיו היחידות בשנים אלה היו ממשכורתו של חבר-כנסת ומהכנסות עיסוקים המשותפות לו ולאחיו עימנואל. הוא לא הצהיר כלל בהצהרות אלה על התקבולים שקיבל ממוסדות התאחדות האיכרים.

האשים העולם הזה: „חבר-הכנסת גרו-פר, מצליף סיעת הליכוד בכנסת, העלים משילטונות מסי-ההכנסה הכנסות בשיעור של כ-150 אלף ל"ל בשנה.“

אמצעי-התיקשות הישראליים התעלמו, כרגיל, מסידרת גילויים והאשמות חמורות אלה של העולם הזה. אף עיתון לא טרח אז לספר לקוראיו על הח"כ הנכבד ש-הואשם בגלוי בהעלמות-מס. גם גרופר עצמו התעלם מהדברים החמורים שפורסמו אודותיו בעולם הזה וחשב, ככל הנראה, כי מעמדו מקנה לו חסינות גם בפני שיל-טונות מסי-ההכנסה.

לא כך סברו שילטונות המס. בעקבות הפירסומים בעולם הזה נפתחה חקירה של שילטונות מסי-ההכנסה בפרשת העלמות המס של ח"כ גרופר, שהעלתה מסקנות דומות לאלה שאלהן הגיע העולם הזה. רק אז הציע גרופר לשלם את המס המגיע ממנו עבור ההכנסות שהעלים. כך הגיעה הפרשה להכרעתו של היועץ-המישפטי, שיצטרך להחליט אם וכיצד לנקוט צעדים מישפטיים כלפי ח"כ גרופר. עתה נשאר רק לקוות כי שילטונות מסי-ההכנסה והיועץ-המישפטי יוכיחו כי בעניין מעלימי-מס דין אחד לכולם, וכי עובדת היות מעלימי-מס חבר-כנסת מטעם סיעת השילטון אינה מקנה לו כל חסינות או זכויות אחרות. שאינן מוקנות למעלימי-מס אחרים.

תמי